

12 lipca 2024

Świętokrzyskie pamięta. W 81. rocznicę pacyfikacji Michniowa

12 i 13 lipca 1943 r. niemieccy żołnierze, w odwecie za pomoc niesioną partyzantom i przynależność do oddziałów Armii Krajowej i Batalionów Chłopskich, zamordowali 204 mieszkańców Michniowa. Zginęły dzieci, kobiety, mężczyźni, starcy, wielu spłonęło żywcem w zamkniętych stodołach, innych rozstrzelano. Najmłodsza ofiara miała zaledwie 9 dni. Władze okupacyjne wydały zakaz odbudowy wioski. W 81. rocznicę tych wydarzeń, w Dniu Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej w Michniowie odbyły się uroczystości, upamiętniające pacyfikację wsi. Hołd ofiarom hitlerowskiej zbrodni złożyły rodziny zamordowanych, świadkowie wydarzeń, a także przedstawiciele rządu, parlamentarzyści, reprezentanci samorządów lokalnych, służb mundurowych, kombatan ci, harcerze. W modlitwie przy Mauzoleum

Martyrologii Wsi Polskich i uhonorowaniu pamięci zamordowanych michniowian uczestniczyli wicemarszałek województwa Grzegorz Socha, członkowie Zarządu Województwa Andrzej Prus i Anita Koniusz, przewodniczący Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Andrzej Bętkowski wraz z radnymi Jerzym Materkiem, Marcinem Piętakiem, Piotrem Żołądkiem. Patronat honorowy nad uroczystościami objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda.

Dokładnie 81 lat temu, 12 lipca 1943 roku rozpoczęła się pacyfikacja Michniowa – wsi, która stała się symbolem wszystkich miejscowości spacyfikowanych w czasie II wojny światowej. To właśnie dziś obchodzimy Dzień Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej ustanowiony w 2017 roku.

Każdego roku pamiętający o wydarzeniach lipca 1943 r. spotykają się w rocznicę pacyfikacji Michniowa przy zbiorowej mogile zamordowanych mieszkańców wioski. To symboliczne oddanie hołdu ofiarom zbrodni, kultywowanie pamięci o polskiej trudnej historii, żywa lekcja patriotyzmu dla młodych pokoleń. W 81. rocznicę tragicznych wydarzeń, w Michniowie w uroczystościach ku czci ofiar pacyfikacji wzięli udział przedstawiciele rządu, samorządu, parlamentarysty, przedstawiciele środowisk kombatanckich, mieszkańcy Michniowa. Obecni byli m.in. poseł RP Jan Krzysztof Ardanowski, europarlamentarzysta Adam Jarubas, minister rolnictwa i rozwoju wsi Czesław Siekierski, wojewoda świętokrzyski Józef Bryk i wicewojewoda Michał Skotnicki, naczelnik Delegatury Instytutu Pamięci Narodowej w Kielcach dr Robert Piwko.

Rocznicowe obchody rozpoczęła msza święta w intencji pomordowanych przez Niemców mieszkańców wsi Michniów oraz wszystkich mieszkańców wsi polskich, zamordowanych i poległych za Ojczyznę. Nabożeństwo odprawił ks. Stanisław Picheta, proboszcz parafii Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny we Wzdole Rządowym. Mszę św. muzycznie ubarwił Chór Con Passione.

Po nabożeństwie, w spotkaniu przed budynkiem Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie głos zabrali zaproszeni goście uroczystości. Listo od Prezydenta RP Andrzeja Dudy, który objął uroczystości patronatem honorowym, odczytał poseł RP **Jan Krzysztof Ardanowski**.

- Dzień Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej upamiętnia naszych rodaków, którzy podczas II wojny światowej padli ofiarą zbrodni, popełnionych przez okupantów niemieckich i sowieckich oraz ich kolaborantów. Pacyfikacje, masowe egzekucje i

inne tragiczne wydarzenia miały miejsce w przeszło tysiącu miejscowości na terytorium Rzeczypospolitej. Dzisiejsze święto państwowe jest hołdem dla Polaków zamordowanych i wywiezionych z kraju, pozbawionych domu i dobytku, deportowanych do obozów i łagrów, zmuszanych do niewolniczej pracy. Czczymy ich niezłomną wierność Ojczyźnie, dla której byli gotowi oddać życie.

List do obecnych od prezesa Prawa i Sprawiedliwości, posła RP Jarosława Kaczyńskiego odczytał wicemarszałek województwa Grzegorz Socha.

- Prosimy Boga, by już nigdy więcej nasza Ojczyzna nie zaznała okropności wojny. By nie powtórzyło się ludobójstwo na tych, którzy nie wyrzekli się Ojczyzny, swojej polskości, czynnie przeciwstawiali się Niemcom. Naszą obecnością tu właśnie składamy hołd mieszkańcom polskich wsi za ich nieugiętą patriotyczną postawę, miłość do Polski, chylimy czoła przed bohaterskimi żołnierzami ugrupowań, prowadzących walkę z okupantem o wolność naszego kraju - odczytał wicemarszałek **Grzegorz Socha**.

- Czujemy olbrzymie zobowiązanie wobec ofiar, wobec przelanej krwi zamordowanych, że tu, na ziemi świętokrzyskiej nie zapomnimy o nich, o tym, co stało się w Michniowie i ponad 800 polskich wioskach, w których podczas II wojny światowej doszło do pacyfikacji, do eksterminacji ludności, próby niszczenia polskiego narodu - powiedział członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego **Andrzej Pruś**. - Kustoszem tej pamięci o Michniowie, o wszystkich ofiarach pacyfikacji będzie zawsze samorząd województwa świętokrzyskiego - dodał.

Na mogile zamordowanych mieszkańców Michniowa złożono wiązanek kwiatów. Wieniec złożyli wicemarszałek Grzegorz Socha wraz z członkami Zarządu Województwa Anitą Koniusz i Andrzejem Prusiem, przewodniczący Sejmiku Województwa Andrzej Bętkowski oraz radni Jerzy Materek i Marcin Piętaś.

Uczestnicy obchodów rocznicy pacyfikacji mieli okazję zwiedzić Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich i zapoznać z ekspozycją stałą prezentowaną w muzeum. Modlili się również przy kaplicy św. Małgorzaty w Michniowie.

W sobotę 13 lipca br. o godz. 15.00 w Mauzoleum odbędzie się msza święta w intencji ofiar pacyfikacji, świadków wydarzenia, mieszkańców Michniowa.

W Michniowie w dniach 12 i 13 lipca 1943 r. miały miejsce dramatyczne wydarzenia. Wieś została spacyfikowana przez niemieckie oddziały policyjne. Okupanci wymordowali 204 osoby: 103 mężczyzn – w większości spalonych żywcem, 53 kobiety i 48 dzieci, z których dziesięcioro miało mniej niż 10 lat. Najmłodszą ofiarą był dziewięciodniowy Stefanek Dąbrowa, wrzucony przez niemieckiego żandarma do płonącej stodoły. Wymordowanie mieszkańców wsi było odwetem za ich pomoc niesioną oddziałom partyzanckim oraz przynależność do Armii Krajowej i Batalionów Chłopskich. Niemcy nie zamordowali jedenastu osób, wobec których mieli konkretne podejrzenia o podziemną działalność. Osoby te zostały wywiezione do KL Auschwitz, gdzie sześćcioro z nich zginęło. Osiemnaście młodych dziewcząt wywieziono na przymusowe roboty do Rzeszy. Wieś, po ograbieniu, została doszczętnie spalona. Zabroniono jej odbudowy i uprawiania pól w Michniowie. Szczątki zamordowanych spoczywają w zbiorowej mogile, na której zaraz po wojnie postawiono kamienną tablicę z nazwiskami ofiar.

Wieś stała się symbolem męczeństwa ludności 817 wsi spacyfikowanych przez okupanta w granicach administracyjnych dzisiejszej Polski. Historycy szacują, że na terenie Polski w okresie okupacji niemieckiej różnymi formami represji zostało dotkniętych ponad 10 tys. wsi, 2,125 mln osób narodowości polskiej zamordowano w pacyfikacjach lub zabito w więzieniach, obozach i podczas egzekucji. Wiele osób straciło życie w innych okolicznościach, będących pokłosiem akcji pacyfikacyjnych.

Od 2018 r., 12 lipca obchodzone jest święto państwowe – Dzień Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej.

Galeria zdjęć

